

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14, 10000 Zagreb

Zagreb, 23. prosinca 2014.

PREDMET: Popratni dokument uz Prijedlog Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom

I) UVOD

Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13) u članku 59. propisuje obvezu Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje: HERA) da po pribavljenom mišljenju operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava te aktivnih opskrbljivača električnom energijom, donese Opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (dalje: Opći uvjeti).

Osim sadržaja propisanog Zakonom o tržištu električne energije, Opći uvjeti u obzir uzimaju i ostale podzakonske akte koji uređuju korištenje mreže i opskrbu električnom energijom. Posebno treba uvažiti činjenicu da će temeljem članka 32. stavka 1. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12 i 14/14) Vlada Republike Hrvatske propisati postupke izdavanja energetske suglasnosti kojima se utvrđuju pojedinačni uvjeti priključenja na energetska mrežu, te ugovorne odnose korisnika mreže i nadležnog energetske subjekta u pogledu uvjeta i rokova priključenja, zbog čega navedena problematika priključenja na elektroenergetsku mrežu nije obuhvaćena u prijedlogu ovih Općih uvjeta.

II) PREDMET OPĆIH UVJETA

Sukladno članku 59. Zakona o tržištu električne energije, prijedlog Općih uvjeta obuhvaća slijedeći sadržaj:

1. Opće odredbe,
2. Definicije osnovnih izraza,
3. Međusobni ugovorni odnosi između energetske subjekata i korisnika mreže,
4. Postupak promjene opskrbljivača prilikom promjene vlasništva građevine,
5. Ugovor o međusobnim odnosima operatora sustava,
6. Pravila i uvjeti kojima se uređuje odnos između opskrbljivača i operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava,
7. Obveze i odgovornosti energetske subjekata i korisnika mreže,
8. Očitavanje brojila, obračun i naplata električne energije,
9. Postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije,
10. Uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili prekida isporuke električne energije,

11. Mjere zaštite krajnjih kupaca,
12. Prijelazne i završne odredbe.

III) OSVRT NA BITNE ODREDBE PRIJEDLOGA OPĆIH UVJETA

Sadržaj prijedloga Općih uvjeta koji se odnosi na korištenje mreže je sličan sadržaju važećih Općih uvjeta za opskrbu električnom energijom ("Narodne novine 14/06), s time što se priključenje na elektroenergetsku mrežu više ne propisuje. Problematika kvalitete električne energije je obrađena veoma kratko jer će temeljem članka 37. Zakona o energiji HERA donijeti Uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom. Provedeno je formalno usklađivanje s odredbama Zakona o tržištu električne energije, tako da više nema podjele na tarifne i povlaštene kupce, itd. Iz važećeg Tarifnog sustava za prijenos električne energije bez tarifnih stavki i važećeg Tarifnog sustava za distribuciju električne energije bez tarifnih stavki ("Narodne novine" broj 143/06 i 26/10) prenijet je dio odredbi u prijedlog Općih uvjeta. S druge strane prijedlog Općih uvjeta je dopunjen posebnim poglavljem o mjerama zaštite krajnjih kupaca.

U nastavku Dokumenta daje se osvrt na prijedlog Općih uvjeta, prema predloženim poglavljima, s naglaskom na najbitnije odredbe.

1. Opće odredbe

U ovom poglavlju dan je sadržaj Općih uvjeta.

2. Definicije osnovnih izraza

Definirani su izrazi koji su korišteni u prijedlogu Općih uvjeta, a čije značenje nije utvrđeno zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

3. Međusobni ugovorni odnosi između energetske subjekata i korisnika mreže

Ugovor o korištenju mreže je temeljni dokument koji korisniku omogućava korištenje mreže a sklapa se na neodređeno vrijeme. Definiran je sadržaj ugovora o korištenju mreže, koji se zaključuje za svako pojedinačno obračunsko mjerno mjesto (dalje: OMM). Operator sustava je dužan korisniku mreže na njegov zahtjev omogućiti ustupanje njegovog ugovora o korištenju mreže trećoj osobi uz ispunjavanje propisanih uvjeta.

Omogućuje se isključenje OMM na razdoblje do 5 godina bez gubitka prava na priključak.

Proizvođač ili kupac s vlastitom proizvodnjom ne smije isporučivati električnu energiju u mrežu bez sklopljenog ugovora o otkupu električne energije; operator sustava nema financijskih obveza vezanih za proizvedenu i u mrežu isporučenu električnu energiju ukoliko proizvođač nema sklopljen ugovor o otkupu električne energije.

Definira se sadržaj ugovora o opskrbi, koji se zaključuje za svako obračunsko mjerno mjesto, a može se zaključiti za više obračunskih mjernih mjesta krajnjeg kupca. Opskrbljivač je dužan pisanim putem obavijestiti krajnjeg kupca o isteku ugovornog roka najmanje 30 dana prije isteka. Opskrbljivač je dužan krajnjem kupcu na njegov zahtjev omogućiti ustupanje njegovog ugovora o opskrbi trećoj osobi uz ispunjavanje propisanih uvjeta.

Određuje se minimalni sadržaj Uvjeta opskrbljivača za opskrbu električnom energijom u skladu s Općim uvjetima.

4. Postupak promjene opskrbljivača prilikom promjene vlasništva građevine

Definirane su procedure prilikom prijenosa vlasničkog prava, odnosno prava korištenja građevine te u slučaju smrti fizičke osobe ili prestanka djelovanja pravne osobe.

5. Ugovor o međusobnim odnosima operatora sustava

U uređuju se odnosi operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava posebnim ugovorima. Definiran je okvirni sadržaj navedenih ugovora.

6. Pravila i uvjeti kojima se uređuje odnos između opskrbljivača i operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava

Propisuje se obveza izdavanja jedinstvenog računa za električnu energiju i korištenje mreže svim kupcima iz tarifne kategorije kućanstvo te obveza sklapanja ugovora o međusobnim odnosima između opskrbljivača i operatora sustava, čime se izlazi u susret brojnim zahtjevima kupaca iz kategorije kućanstvo za izdavanjem jedinstvenog računa.

7. Obveze i odgovornosti energetske subjekata i korisnika mreže

Dana je poveznica na Uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom koje donosi HERA.

Propisuje se da se obračunsko mjerno mjesto nalazi na mjestu preuzimanja i/ili predaje električne energije uz moguće iznimke. Korisnik mreže dužan je omogućiti operatoru sustava pristup priključku, obračunskom mjernom mjestu i mjernoj opremi.

Operator sustava dužan je održavati priključak te ga po potrebi zamijeniti o svom trošku. Operator sustava može o svom trošku izmjestiti obračunsko mjerno mjesto na njemu dostupno mjesto.

Određuje se da se priključna snaga može koristiti samo na lokaciji definiranoj u pripadajućoj elektroenergetskoj suglasnosti.

Kupcima do 20 kW priključna snaga se ograničava strujnim ograničevalom. U slučaju prekoračenja priključne snage za kupce s mjerenjem snage, operator sustava poduzima mjere da na tehnički moguć način ograniči prekoračenje snage.

Prilikom prelaska pogona mreže s napona 10 kV na 20 kV, troškove usklađenja postrojenja i instalacija korisnika mreže snosi sam korisnik u slučaju da je postrojenje i instalacije ili njihov dio stariji od 30 godina, a u suprotnom troškove snosi operator distribucijskog sustava.

Korisnik mreže nema pravo omogućiti drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi priključenje građevine ili dijela građevine preko svog obračunskog mjernog mjesta. Iznimka su niskonaponski uređaji drugih korisnika, poput antenskih sustava, video kamera i sl., uz prethodno sklopljen ugovor o međusobnim odnosima.

Ukoliko dođe do statusnih ili organizacijskih preoblikovanja pravne osobe u više pravno samostalnih cjelina priključenih preko obračunskog mjernog mjesta korisnika mreže, pravne osobe dužne su urediti korištenje mreže s operatorom sustava (ishoditi priključak). Iznimno, ukoliko uređenje korištenja mreže nije moguće na racionalan tehnički ili ekonomski način, moguće je zadržati priključenje preko obračunskog mjernog mjesta korisnika mreže uz njegovu suglasnost. Međusobni odnosi korisnika i pravnih ili fizičkih osoba uređuju se ugovorom.

Određuju se uvjeti za odobravanje statusa zatvorenog distribucijskog sustava, prava vlasnika,

te ograničenja korištenja zatvorenog distribucijskog sustava.

Propisuju se uvjeti za naknadu štete korisniku mreže.

8. Očitavanje brojila, obračun i naplata električne energije

Određene su tarifne kategorije i tarifni modeli za korištenje prijenosne i distribucijske mreže, sukladno važećem Tarifnom sustavu za prijenos električne energije i važećem Tarifnom sustavu za distribuciju električne energije. U kategoriju kućanstvo dodan je tarifni model Crveni, s priključnom snagom većom od 20 kW koji sadrži tarifne stavke za obračunsku vršnu radnu snagu i prekomjerno preuzetu jalovu energiju.

Za sve krajnje kupce, osim krajnjih kupaca iz modela Žuti (javna rasvjeta), s priključnom snagom većom od 20 kW, obvezna je primjena tarifnog modela koji uključuje tarifni element obračunske vršne radne snage, dok je za krajnje kupce s priključnom snagom do uključivo 20 kW primjena tarifnog modela koji uključuje tarifni element obračunske vršne radne snage moguća na zahtjev krajnjeg kupca.

Penalizacija netočno planirane vršne radne snage za kupce na vrlo visokom, visokom i srednjem naponu je ublažena u smislu povećanja dopuštenih odstupanja te rokova za prijavu.

Standardni načini očitavanja brojila određuju da se očitavanje brojila vrši svakog dana od 8 do 20 sati. Detaljno je razrađeno samoočitavanje brojila od strane krajnjeg kupca.

Propisana je odgovornost operatora sustava za mjernu opremu. Operator sustava je vlasnik mjerne opreme.

Operator sustava dužan je na zahtjev korisnika mreže organizirati provjeru točnosti brojila. Definirani su načini ispravka računa za električnu energiju u slučaju neispravnosti mjerne opreme.

Određuje se da je operator sustava dužan očitati brojilo korisnika mreže s mjesečnim obračunskim razdobljem zadnjeg dana u kalendarskom mjesecu na kojeg se obračunsko razdoblje odnosi, s dopuštenim odstupanjem od ± 5 dana. Kod kupaca s polugodišnjim očitavanjem dopušteno odstupanje u odnosu na šest mjeseci je ± 15 dana. Određeno je pravo operatora da u određenim slučajevima vrši procjenu potrošnje električne energije.

Propisana je obveza međusobnog pristupa mjernim podacima operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava te sklapanje sporazuma operatora o međusobnim odnosima vezano za mjerne podatke.

Definiran je način određivanja vršne radne snage za slučaj elektrovuče.

9. Postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije

Definiraju se slučajevi neovlaštene potrošnje te načini određivanja iznosa neovlašteno potrošene električne energije. Određen je novi način izračuna jedinične cijene neovlaštene potrošnje, zasnovan na korištenju referentnih cijena (zajamčene opskrbe odnosno univerzalne opskrbe). Cijene su takve da odvrćaju kupce od neovlaštene potrošnje. Za slučaj skidanja/oštećenja plombe određeni su fiksni iznosi naknade.

10. Uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili prekida isporuke električne energije

Definirani su razlozi kada operator sustava može nakon prethodne obavijesti kao krajnju mjeru privremeno obustaviti isporuku električne energije kupcu. Izdvojeni su slučajevi obustave isporuke kupcu na zahtjev opskrbljivača te isporuke proizvedene električne energije proizvođaču.

Posebno je razrađena obustava isporuke na zahtjev korisnika mreže. Takva obustava ne smije se provoditi s ciljem ometanja posjeda druge osobe s pravom korištenja građevine ili dijela građevine.

Izdvojeni su slučajevi obustave električne energije bez prethodne obavijesti zbog više sile ili nepridržavanja plana ograničenja potrošnje/proizvodnje električne energije.

11. Mjere zaštite krajnjih kupaca

Definirane su obveze pružanja informacija krajnjim kupcima operatora sustava, opskrbljivača izvan obveze javne usluge i opskrbljivača pod obvezom javne usluge te osnivanje povjerenstva za reklamacije sukladno zakonskim obvezama. Propisane su obveze opskrbljivača prilikom davanja ponuda za opskrbu električnom energijom s ciljem sprečavanja nepoštenog i/ili zavaravajućeg načina prodaje električne energije.

12. Prijelazne i završne odredbe

Određuje se da se sadašnji Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom stavljaju izvan snage, osim članaka koji određuju uvjete priključenja.

Propisani su rokovi za usklađivanje priključaka s uvjetima iz ugovora o korištenju mreže, za uvođenje brojila s određenim funkcijama, te usklađivanje poslovanja s Općim uvjetima.

Nadzor nad provedbom ovih Općih uvjeta obavlja Agencija.

Predloženi Opći uvjeti stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.